

Dolgozók kálváriája

Buda és Pest között

Kortörténet három felvonásban

I

A budai dolgozó reggel bekapcsolja a rádiót, aztán kiugrik az ágyból. A rádió stilszerűen a korcsolyázóvalcseri játsza. Ennek megfelelően gyorskorcsolyázó tempóban öltözik fel a jégpályává fagyott, ablak nélküli, fűtetlen kocsiban. Aztán nekivág az útnak, hogy Budáról Pestre menjen munkahelyére. Több eset lehetséges! Vegyük, hogy a dolgozó kint lakik valahol a Budakeszi-úton. Lerohan a villamoshoz. A tovasuhanó «Beszkárt-csoda» a legjobb esetben húsz percig vár magára s mikor megérkezik, alig lehet rá felkecmeregni. Szűlfűrtként lógnak rajta az utasok. A kocsin is több eset lehetséges. Igen sokszor megtörténik, hogy a kalauz udvariasan kéri a jegyet, pontosan lyukasítja, egyik-másik utas rálép a lábára, egy siető asszony sárga ernyőjével veséhvágja és van olyan lehetőség is, hogyha éppen «öntudatos» és «harcos» kalauznővel áll szemben, az jól legorombítja.

No de tíz perc alatt benn van a Széll Kálmán-téren. Itt hosszú kígyózó sorokban várakoznak a sárga villamosra, korunk «csodájára» az autóbusszra. Előfordult már, hogy félórát várakozás után fel tudunk szállni az autóbusszra. Ez alkalommal azonban az az eset következett be, amikor pontosan egy óra hosszat kellett sorban állania, mert az autóbusszok ritkán közlekedtek. Ennek oka abban rejlett, hogy útközben egy-két autóbussz defektet kapott és kiszállt a

küzdő autóbusszok sorából. Hősünk tehát elhelyezkedett a kocsiban, amely megindult vele a Ferenc József-híd felé. Itt meg kell jegyezni, hogy az autóbusszkalauzok olyan finomak, előzékenyek és kedvesek, mint békében a Gerbeaud-kisasszonyok. A Beszkárt ugyanis a fix fizetésén kívül jutalékokat biztosít a kalauzoknak az eladott jegyekből és így a kalauz saját vevőjének tekinti az utast, kiszolgálja, szorgalmasan és gyorsan. Bliccelés kizárva.

Az autóbussz végre elérkezik a Gelért-térre. Most megint két eset lehetséges: vagy ráengedik az autóbusszt a hidra, vagy nem. Ebben az esetben ráengedték. De közepén elakadt a forgalom és félórát várakozás után az autóbussz motorja «bedöglött» és így az utas gyalog vágott neki a hídnak. A többi már könnyedén ment. Negyedórát várakozás után rákapaszkodott a 49-es villamosra, aztán átszállt tízperces várakozás után a földalatti villamosra. Két és félóra veszett el a munkaidejéből, mire célba érkezett...

2

Vegyük egy másik dolgozót, aki például a Margit-körútról indul el munkahelyére. Ez villamoson elmegy a Margit-hídig, ott át akar gyalogolni, de pontosan az orra előtt lezárják a hidat. A rádió szerint csak délelőtt 11 órától szünetel a közlekedés, de cikkünk veszekedő alanya, a dolgozó reggel 7 órakor sem tudott már átjutni a Margit-hídon. No, de azért van propeller-, csónak- és kompjárat, átkelünk majd ezzel a Dunán.

Amikor az állomásra ér, hosszú-hosszú emberkígyó áll a kék Duna mentében. Közlük velünk, hogy a propeller szénhiány miatt nem közlekedik. Egyszóval másfélórát várakozunk, míg végre bepréselnek bennünket a tutajba. Persze pillanatok alatt átérünk és a 6-os villamoson boldogan gondolunk arra, hogyha késéssel is, de rövidesen beérkezünk munkahelyünkre. A 6-os azonban a Nyugatinál megáll és nem óhajt tovább menni. Megvárja, míg elérkezik a villamos szüneteltetésének ideje. Tehát szépen gyalogmegyünk tovább... tovább...

Régebben Budapesttől Wienig nem egészen négy óra volt az út vonaton, most Budáról-Pestre körülbelül jó három óráig eltart az «átkelés». Természetesen vannak szerencsés napok is, amikor például a Széll Kálmán-térről a Deák-térre 16 perc alatt lehet beérni autóbusszal. Mindgyakoribb azonban az eset, hogy a budai dolgozó csak keserves kinnal tud átjönni pesti munkahelyére. Akkor, amikor a dunai hidakat lezárják és egyedül csak a Ferenc-József hidon lehet átmenni, teljesen katasztrófálissá válik a helyzet.

3

Mindezek után tisztelettel feltesszük a kérdést, nem lehetne-e például a dunai forgalmat 11-4 óra között bonyolítani le, hogy a dolgozók minden akadály nélkül mehessenek munkahelyükre, majd onnan vissza otthonukba? Amíg ilyen rendelkezések nem történnek, órákat veszítenek a munkaidőből, felmorzsolódik a dolgozók idegrendszer, a közlekedési és dunai átkelési állapotok miatt.

Mindezek után a budai munkások tisztviselői és a termelés biztosítása érdekében kérdezzük: Miért nem lehet rendet teremteni a hidak körül? Miért jár oly kevés 19-es és 5-ös villamos? Várjuk az intézkedéseket. Addig is Madáchot idézzük:

«Ember küzdj és bízva, bízzál».

Pataky Károly